

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Karetové a soudců Mgr. Alice Žáčkové a Mgr. Pavla Freiberta ve věci

žalobkyně: **LEVEL 1 group s.r.o.**, IČO: 24146111
sídlem Rudná 483/4, 703 00 Ostrava, Vítkovice
zastoupena advokátem Ing. Miroslavem Šperkou
sídlem Jurečkova 643/20, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **FHU „ANEMAR“ BARBARA G.**, IČO: 278094818
sídlem Wierbka, Glówna 56, 42-436 Pilica, Polská republika

o zaplacení 135 888,53 PLN s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně do rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. května 2020, č. j. 22 C 67/2017 - 188

takto:

Rozsudek soudu I. stupně **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Soud I. stupně rozhodoval v řízení o návrhu žalobkyně, došlém dne 22. 3. 2017, jímž se domáhala po žalované zaplacení částky 135 888,53 PLN s příslušenstvím z titulu náhrady škody za ztracené zboží z mezinárodní přepravy dle přepravní smlouvy ze dne 4. 11. 2015.
2. Žalovaná nárok neuznala a vznesla námitku promlčení.
3. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu na zaplacení částky 135 888,53 PLN se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 1. 1. 2016 do zaplacení (I.), rozhodl, že žalobkyně je povinna nahradit náklady státu ve výši, která bude uvedena v samostatném usnesení (II.) a náhradu nákladů řízení žalované ve výši 300 Kč (III.).
4. Soud I. stupně dovodil mezinárodní příslušnost ve věci rozhodnout, neboť si ji účastníci dle § 86 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém (dále jen „ZMPS“) sjednali.
5. Vyšel ze zjištění, že účastníci uzavřeli dne 1. 8. 2012 smlouvu o hospodářské spolupráci v oblasti mezinárodní přepravy (dále jen „rámcová smlouva“) na dobu neurčitou za sjednanou odměnu. Pro každou přepravu měla žalobkyně jako objednatel uvést alespoň datum přepravy, náklad, cílové body a datum zahájení přepravy. Žalovaná se jako přepravce zavázala přijmout riziko za ztrátu zásilky v okamžiku provedení nakládky a toto riziko přecházelo na odběratele v okamžiku zahájení vykládky. V neupravených záležitostech měla být uplatněna vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 11/1975 Sb., o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) (dále jen „Úmluva CMR“). Dne 4. 11. 2015 uzavřeli smlouvu o přepravě fólií 23.mic. o váze 20 750 kg. Nakládka dle přepravního listu CMR č. 6909828 proběhla téhož dne v Ostravě a vykládka měla proběhnout po telefonickém potvrzení žalobkyně o úhradě ve prospěch příjemce JVP Trade sp. z o.o., v Polské republice, Mysłowicích. K převzetí zboží příjemcem, bez vykládky, došlo dne 5. 11. 2015. Žalobkyně žalované uhradila přepravu. Následně si JVP Trade sp. z o.o. dle přepravního listu CMR č. 7026881 objednala u žalované

přepravu předmětných fólií z Mysłowic do Šenova. Dne 8. 11. 2015 se Martin G., pracovník žalobkyně, obrátil na policii s tím, že v Šenově jsou vykládány předmětné fólie z kamionu žalované. Žalobkyně dne 9. 11. 2015 za dodávku fólií vyfakturovala JVP Trade sp. z o.o. částku 134 788,53 PLN a cenu za přepravu ve výši 1 100 PLN. Faktura nebyla uhrazena. Žalobkyně plnění nevymáhala. Téhož dne došlo k uznání závazku řidičem žalované Andrzejem G. v českém jazyce za přítomnosti zástupce žalobkyně Ing. Iva L.. Následně žalobkyně vymáhala po žalované částku 125 888,53 PLN za ztrátu zboží, když částka 10 000 PLN byla uhrazena JVP Trade sp. z o.o. Prohlášením ze dne 12. 2. 2016 popřela JVP Trade sp. z o.o., že jí bylo zboží dodáno. Žalovaná byla o dluh upomenuta výzvou ze dne 26. 1. 2017.

6. Dále vyšel ze zjištění, že již dne 27. 10. a 3. 11. 2015 žalobkyně dodala prostřednictvím SODKAM Krzysztof Sodo příjemci JVP Trade sp. z o.o. dvakrát stejný typ fólií po 157 000 PLN, přičemž k úhradě zbývalo 7 000 PLN a 2 000 PLN.
7. Pro nadbytečnost neprovedl důkaz výsledkem žalované, jednatele žalobkyně Ing. L., svědků: řidiče žalované, M. G., M. a Roberta S., neboť skutečnosti, o nichž měli vypovídat, byly prokázány listinnými důkazy.
8. Soud I. stupně posuzoval nárok dle čl. 3, čl. 6 odst. 3, čl. 7 odst. 1, čl. 9 odst. 1, čl. 12 odst. 1, 2, čl. 13 odst. 1, čl. 17 odst. 1, 2, čl. 32 odst. 1 písm. b) a čl. 41 odst. 1 Úmluvy CMR. Zabýval se tím, zda byla žalovaná oprávněna dodat zásilku příjemci i přes pokyn žalobkyně, zda se žalovaná dopustila případného pochybení úmyslně, zda se zboží ztratilo, zda byl dluh ze strany řidiče žalované platně uznán. Uzavřel, že žalovaná byla oprávněna dodat zásilku příjemci, nedopustila se zaviněného pochybení, zboží nebylo ztraceno, ale za přítomnosti žalobkyně bylo vyloženo dne 8. 11. 2015 v Šenově, aniž by řidič žalované mohl jakkoliv zasáhnout, a že uznání dluhu bylo neplatné.
9. Pokyn, že zboží mělo být vyloženo po telefonickém potvrzení žalobkyně, shledal neurčitý. Za údaj odpovídá dle čl. 7 odst. 1 Úmluvy CMR žalobkyně jako odesílatel. Pokyn shledal i v rozporu s čl. 13 odst. 1 Úmluvy CMR, tedy neplatný a právně neúčinný dle čl. 41 Úmluvy CMR. Nadto žalovaná pokyn neporušila, neboť fólie u příjemce nevyložila. Byla tak oprávněna při doručení zásilky do místa určení dle čl. 13 odst. 1 Úmluvy CMR proti potvrzení příjemce vydat mu druhé vyhotovení nákladního listu i zásilku. Tím dle čl. 12 odst. 2 Úmluvy CMR zaniklo žalobkyni oprávnění disponovat se zásilkou, neboť příjemce nabyl dispoziční oprávnění v okamžiku vydání druhého vyhotovení nákladního listu. Žalovaná pak postupovala správně, když si za účelem další přepravy vyžádala nový přepravní list, kde se odesílatelem stal původní příjemce. K vykládce došlo dne 8. 11. 2015 v Šenově za přítomnosti pracovníka žalobkyně. Pokud ten ani za asistence policie nezabránil vykládce, nemohl tomu zabránit ani řidič žalované. Žalobkyně tedy věděla o pohybu fólií zpět do České republiky, kde pro ně hledala kupce. Úhradu plnění tak nejprve požadovala po JVP Trade sp. z o.o. a za přepravu žalované do Mysłowic zaplatila.
10. Uznání dluhu shledal soud I. stupně neplatným. Řidič žalované textu nerozuměl ani nebyl oprávněn k takovému jednání. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2008, sp. zn. 21 Cdo 1760/2007. Nemohlo tak přivodit prodloužení promlčecí lhůty dle § 639 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“).
11. Prohlášení JVP Trade sp. z o.o. ze dne 12. 2. 2016 označil za zavádějící, neboť odporuje CMR listu č. 6909828, dodacímu listu, CMR listu č. 7093579, který je ve shodě s úředními záznamy policie o zásahu v Šenově. Uvedené označil za snahu vyhnout se úhradě za zboží.
12. Námitku žalobkyně, že přepravní listy byly zfalšované, označil za nepodložené spekulace, které jsou v rozporu s ostatními provedenými důkazy, zejména policejními záznamy. Převzal-li zásilku příjemce je za ni nadále zodpovědný.

13. Naopak za důvodnou shledal námitku promlčení. Žalovaná převzala zásilku dne 4. 11. 2015. Pro absenci dohody o dodací lhůtě počala dle § 32 odst. 1 písm. b) Úmluvy CMR běžet roční promlčecí doba šedesátým dnem po převzetí zásilky dopravcem, tedy dnem 4. 1. 2016, a uplynula dnem 4. 1. 2017. Žaloba byla podána dne 22. 3. 2017, tedy opožděně.
14. Námitku žalobkyně o úmyslném zavinění shledal nedůvodnou, tedy nelze postupovat dle § 32 odst. 1 věta druhá Úmluvy CMR. Potvrzení zásilky u příjemce v Mysłowicích či vyložení zásilky v Šenově nelze považovat za úmyslné zavinění ve vztahu k ztrátě zásilky ani za takové zavinění, které se podle práva soudu, u něhož se právní věc projednává, považuje za rovnocenné úmyslu. Za takový úmysl se v českém právním řádu považuje srozumění, kdy by žalovaná musela vědět, že svým jednáním může způsobit škodu žalobkyni, a pro případ, že ji způsobí, s tím byla srozuměna (§ 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku). Úmysl či srozumění nelze u žalované dovést, neboť se proti ztrátě zásilky v Šenově dne 8. 11. 2015 snažila aktivně bránit přivoláním pracovníka žalobkyně. Nadto vykládce nezabránila přivolaná policejní hlídka ani pracovník žalobkyně. Žalovaná tak dle čl. 17 odst. 2 Úmluvy CMR neodpovídá za okolnosti, které nemohla odvrátit.
15. O nákladech státu představující odměnu opatrovníka rozhodl dle § 148 odst. 1 o.s.ř. s tím, že jejich vyčíslení provede po právní moci usnesení o odměně opatrovníka.
16. O nákladech mezi účastníky rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř. za užití § 151 odst. 3 o.s.ř. ve výši dle vyhlášky č. 254/2015 Sb.
17. Včasným odvoláním napadla rozsudek žalobkyně z důvodů dle § 205 odst. 2 písm. d), e), g) o.s.ř. Zopakovala skutková tvrzení, především o pokynu v nákladním listu CMR č. 6909828, který prokazují listinné důkazy a navrhovaný výsledek M. G.e, který však nebyl proveden. Nesouhlasí s tím, že by byl pokyn nesrozumitelný. Žalovaná věděla, že pokud zboží nebude uhrazeno, má se vrátit zpět do skladu. Pokud zboží dodala příjemci, nesplnila smlouvu, nadto ji úmyslně porušila. Nemohlo tak dojít k promlčení nároku. Odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4746/2018 a čl. 32 Úmluvy CMR. Úvahy o tom, že byla zakázána toliko vykládka, považuje za irelevantní. Zboží nelze příjemci dodat, aniž by mu bylo umožněno s ním nakládat. K tomu odkázala na ustálenou judikaturu k podvodům na DPH s tím, že se i v případě další přepravy zboží vyžaduje fyzické provedení vykládky. Dále namítala, že nákladní list CMR č. 6909828 s potvrzením příjemce jí byl předložen poprvé jako příloha vyjádření žalované ze dne 22. 5. 2020. Uvedeným potvrzením se nebránila ani v reakci na první upomínku ze dne 23. 11. 2015. Namítla tak pravost předloženého CMR listu. Za JVP Trade přepravní listy potvrzoval Robert S.. Žalovaná však neví, kdo za příjemce CMR podepsal, tedy kdo přijal zásilku, a následně vystavil CMR list č. 7093579. Soud I. stupně tak pochybil, když nezkoumal pravost podpisu příjemce na CMR č. 6909828, potažmo pravost CMR listu č. 7093579, a to alespoň výsledkem navrhovaných svědků, zejména p. S.. Nesouhlasí s tím, že došlo k formálnímu dodání zboží do Mysłowic, tedy k splnění smlouvy. Ze smlouvy, CMR listu č. 6909828 a zaběhlé obchodní praxe stran naopak plyne postup při dodání. Je-li dán příslušný pokyn, zboží je po jeho udělení dodáno, není-li dán, vyčkává se, objednatel hradí prostoje, případně je dán pokyn vrátit se do skladu. Pokud by pokyn vůbec dán nebyl, dopravce má zádržné právo k zásilce do výše svých nákladů a zbytek vrací objednateli. Žalovaná pokynu rozuměla, zboží příjemci JVP Trade dodávala opakovaně, věděla, kdo je k převzetí oprávněn. Za další pochybení označila, že nebyl vyslechnut řidiče žalované, když příjemce tvrdí, že zboží neobdržel. Naopak se ztotožnila s tím, že CMR č. 7093579 představuje samostatnou přepravní smlouvu, v níž není smluvní stranou, tedy nemohla k zásilce v Šenově uplatňovat žádná práva. Zdůraznila, že předmětem sporu je splnění nebo nesplnění smlouvy o přepravě z České republiky do Polska, nikoli následná přeprava dle CMR listu č. 7093579. Nadto žalovaná uznala, že přepravu neprovedla na základě jejího pokynu. Nesouhlasí s tím, že uznání je neplatné, neboť A. G. nebyl pouhým řidičem, což bez jeho výsledku, resp. Barbary G. není možné posoudit. Věděl, co podepisuje a textu rozuměl. Dále namítala, že

předmětem sporu jsou nároky ze smlouvy o přepravě, nikoli úhrada kupní ceny zboží. Je tak irelevantní, zda uplatňovala nějaký nárok vůči příjemci. Navrhla změnu napadeného rozhodnutí s tím, že žalobě bude vyhověno a budou jí přiznány náklady řízení.

18. Odvolací soud přezkoumal k odvolání žalobkyně rozsudek soudu I. stupně a řízení, které předcházelo jeho vydání dle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání je **opodstatněné**.
19. Soud I. stupně správně uzavřel, že je mezinárodně příslušný s ohledem na dohodu o ní v čl. 21 rámcové smlouvy ve smyslu čl. 25 Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „Brusel I bis“). Strany si v čl. 20 rámcové smlouvy sjednaly, že bude postupováno dle předpisů dopravního práva a Úmluvy CMR. Tato dohoda je v souladu s tím, že mezi účastníky řízení byl sjednán závazkový vztah, který byl posouzen jako smlouva o přepravě věci. Na základě této smlouvy se žalovaná zavázala žalobkyni, že přepraví věc jako zásilku z místa odeslání do místa určení a žalobkyně se zavázala zaplatit žalované přepravné. Jelikož místa převzetí zásilky a jejího dodání, se nacházela ve dvou různých státech, správně na právní vztah, a to zejména z hlediska odpovědnosti dopravce, aplikoval Úmluvu CMR. Její aplikace má přednost před zákonem (čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb.), neboť oba státy (Česká republika, Polská republika) jsou jejími smluvními státy. Úmluva CMR má kogentní charakter, tedy se nelze od ní odchýlit.
20. Odvolací soud však dospěl k závěru, že soud I. stupně rozhodoval na základě neúplně zjištěného skutkového stavu. Mezi účastníky je nesporné, že byla uzavřena smlouva o přepravě, kdy tuto prokazuje ve smyslu čl. 4 Úmluvy CMR nákladní list. Základním sporným tvrzením je, zda žalovaná doručila řádně zásilku příjemci, tedy zda řádně splnila smlouvu o přepravě. V takovém případě by příjemci vznikla povinnost uhradit cenu dodaného zboží.
21. Oba účastníci doložili CMR list č. 6909828. Podle čl. 9 odst. 1 Úmluvy CMR je nákladní list, pokud není prokázán opak, věrohodným dokladem o uzavření a obsahu přepravní smlouvy, jakož i o převzetí zásilky dopravcem. CMR list splňují náležitosti dle čl. 6 Úmluvy CMR: vystaven dne 4. 11. 2015 v Ostravě, označení odesílatele názvem a sídlem – žalobkyně, označení dopravce názvem a sídlem – žalovaná, místo a datum převzetí zásilky – Ostrava, ČR, dne 4. 11. 2015 a místo určení Myslowice, Polsko, název a sídlo příjemce - JVP Trade, Krakow, označení zásilky - 26 palet folií, váha 20 750 kg, údaj o tom, že přeprava podléhá Úmluvě CMR. Vedle toho může obsahovat dle čl. 4 odst. 2 další údaje. Zde se jedná o pokyn odesílatele v polském jazyce, aby dopravce čekal na telefonický pokyn ohledně vykládky v závislosti na úhradě zásilky. Nákladní list předložený žalobkyní (č.l. spisu 88) obsahuje podpis odesílatele a dopravce, avšak absentuje podpisem příjemce. Naopak nákladní list předložený žalovanou (č.l. spisu 136) je potvrzen razítkem příjemce s nečitelným podpisem. Žalobkyně rozporuje pravost podpisu na této listině i pravost dalších listin týkajících se prokázání tvrzení žalované, že zboží dodala příjemci – JVP Trade. Uvedené dokládá mimo jiné prohlášením ze dne 12. 2. 2016 (č.l. spisu 9). Žalovaná naopak tvrdí, že k předání zboží měla ústní pokyn od jednatele žalobkyně, ing. L.. K prokázání svých tvrzení navrhla výše zmiňovaný CMR nákladní list, dále dodací list (č.l. spisu 138), opět s razítkem příjemce a nečitelným podpisem, nákladový list CMR č. 7093579 (č.l. spisu 137) a výslech Ing. L.. Soud I. stupně učinil závěr o pravosti podpisu příjemce a předložených listin s odůvodněním, že *„Není rozhodující, zda potvrzení o dodání zboží potvrdil přímo pan S. nebo zda tak učinila jiná pověřená osoba vybavená razítkem společnosti a obeznámená s tím, že přepravovaná zásilka dorazí na adresu Katowicka 60, Myslowice. Odběratel datum k převzetí zboží běžně připojoval (srov. např. č. l. 184 p. v. spisu) a odpovídá způsobu zapsání data na přepravním listu založeným žalobkyní „04. 11. 15“ (srov. č.l. 88 spisu). Nařčení žalobkyně, že přepravní listy byly zfalšované, jsou ničím nepodložené spekulace, která jsou v rozporu s ostatními provedenými důkazy, zejména policejními záznamy, dle kterých žalobkyně o další přepravě zboží věděla, když v areálu společnosti Raptor očekávala zaplacení zboží a hádka o vykládku*

zboží byla jen nedorozuměním mezi pracovníkem žalobkyně panem Martinem G. a panem M. “Tento závěr soud I. stupně učinil, aniž by se vypořádal s námitkami žalobkyně. K tomu lze odkázat na judikaturu Nejvyššího soudu například rozhodnutí ze dne 29. 6. 2006, sp. zn. 33 Odo 988/2004, v němž se vyjadřuje k důkaznímu břemenu v případě popření pravosti a správnosti listiny. V odůvodnění se podává, že „*V případě, kdy účastník popře pravost, resp. správnost soukromé listiny, pak platí, že účastníka, který tuto listinu předložil k důkazu, stíhá důkazní povinnost a břemeno důkazní; tento účastník tedy nese procesně nepříznivé následky toho, že se v řízení nepodaří prokázat pravost či správnost soukromé listiny (viz rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Cdo 1031/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura pod označením SJ 22/1997).*“ Soud I. stupně uvěřil bez opory v dokazování, že k dodání zboží příjemci došlo. Jak bylo výše uvedeno CMR list prokazuje uzavření přepravní smlouvy a předání přepravované věci (zboží) dopravci, nikoli příjemci. Za této situací je na žalovaném, aby prokázal, že zboží dodal na místě určeném příjemci společnosti JVP Trade. Za tímto účelem je třeba žalovanou poučit ve smyslu § 118a odst. 1, 3 o.s.ř., a najisto postavit, zda došlo k předání zboží příjemci, byť i v rozporu s pokynem žalobkyně, či nikoli. Uvedený skutkový závěr nelze učinit pouze na základě toho, že na všech listinách je použito totožné razítko společnosti JVP TRADE Sp. z.o.o., případně připojeno datum. Nadto z úředního záznamu Policie ČR ze dne 18. 5. 2020 (č.l. spisu 139) není prokázáno nic než to, že p. G. jako oznamovatel uplatňoval vůči přepravovanému zboží vlastnické právo vůči p. M., který nebyl zástupcem JVP Trade, ale dle tvrzení žalované, společnosti KILAR COMPANY s.r.o. (čl. spisu 131), tedy osoby odlišné od účastníků přepravní smlouvy a smlouvy kupní mezi žalobkyní a příjemcem. Odvolací soud dále poznamenává, že navržený výsledek jednatele žalobkyně Ing. L. je výsledkem účastnickým, s jeho souhlasem ho lze provést.

22. Pokud žalovaná prokáže předání zboží příjemci, pak je třeba zabývat se pokynem žalobkyně, dle kterého mělo dojít k předání zboží po jejím telefonickém potvrzení, že došlo k úhradě dodávky. Na rozdíl od soudu I. stupně nepovažuje odvolací soud „*instrukci za značně neurčitou, kdy není jasné, kdo má takový pokyn učinit, jakou formou a za jakých okolností se tak má stát.*“ Nesrozumitelnost právního úkonu je obecně dána tehdy, jestliže ani jeho výkladem nelze objektivně zjistit, co jím mělo být po slovní (jazykové) či jiné stránce vyjádřeno. Nesrozumitelnost je tak absolutní (vůči všem) a relativní (vůči někomu). Odvolací soud má za to, že uvedený písemný pokyn nemohl vyvolat jakékoli pochyby, když je zřejmé, že telefonicky měla žalovanou, konkrétně A. G., informovat žalobkyně o úhradě dodávky a do té doby čekat s vykládkou. Sama žalovaná pokyn nepopírá, když se brání tvrzením, že o situaci v Mysłowicích informovala žalobkyni, konkrétně Ing. L., který měl souhlasit s převozem zboží zpět do České republiky. Ani okolnost, že pokyn byl sepsán v cizím (polském) jazyce, neznamená, že je nesrozumitelný, když adresátem pokynu byl polský řidič.
23. Tento pokyn není ani v rozporu s čl. 13 odst. 1 věta první Úmluvy CMR, v němž se stanoví, že jakmile dojde zásilka na místo určené k jejímu vydání, má příjemce právo žádat od dopravce, aby mu proti potvrzení vydal druhé vyhotovení nákladního listu a zásilku. K tomu lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. 23 Cdo 888/2011, v němž se stanoví, „*Kdo je osobou oprávněnou uplatňovat nároky z přepravní smlouvy, lze dovozovat z článku 13 odst. 1 Úmluvy CMR, podle něž platí, že jakmile dojde zásilka na místo určené k jejímu vydání, má příjemce právo žádat od dopravce, aby mu proti potvrzení vydal druhé vyhotovení nákladního listu a zásilku. Je-li zjištěna ztráta zásilky nebo nedojde-li zásilka ve lhůtě uvedené v článku 19, je příjemce oprávněn vlastním jménem uplatňovat proti dopravci nároky z přepravní smlouvy. Z uvedené úpravy je zřejmé, že přepravní smlouva, představující svým způsobem smlouvu ve prospěch třetí osoby, umožňuje uplatňování nároků z této smlouvy také příjemci zásilky, ačkoliv ten není stranou smlouvy o přepravě věci a nemá tak vůči dopravci přímý vztah založený smlouvou.*“ Na tento odstavce však navazuje odst. 2 citovaného článku, v němž se stanoví, že příjemce, který uplatňuje práva příslušející mu podle odstavce 1 tohoto článku, je povinen zaplatit částku uvedenou v nákladním listě. Nedojde-li v tomto směru k dohodě, není dopravce povinen vydat zásilku, ledaže by mu příjemce poskytl záruku. Zde mělo dojít k zaplacení, nikoli v hotovosti

dopravci, ale přímo odesílateli. Do zaplacení tak nebyla žalovaná oprávněna vydat zboží příjemci.

24. Pokud však žalovaná tvrdí, že obdržela souhlas Ing. L. s převozem zboží do České republiky, pak je uvedené v logickém rozporu s tvrzením, že předala zboží příjemci, byť je fakticky nevyložila, a že jí byl vystaven původním příjemcem nový nákladní list. Souhlas žalobkyně by byl totiž zcela nadbytečný. Naopak pokud by byl dán souhlas k zpětné přepravě zboží do České republiky, byl by namísto postup dle čl. 12 Úmluvy CMR. Dle citovaného ustanovení odst. 1 je odesílatel oprávněn disponovat se zásilkou, zejména může požadovat na dopravci zastavení přepravy, změnu místa dodání nebo vydání zásilky jinému příjemci, než který byl uveden v nákladním listě. Toto právo dle odst. 2 zaniká až poté, jakmile je druhý výtisk nákladního listu odevzdán příjemci nebo jakmile příjemce uplatní právo dle čl. 13 odst. 1; až od tohoto okamžiku je dopravce povinen řídit se příkazy příjemce.
25. Na základě výše uvedeného nelze učinit jednoznačný skutkový závěr o provedené přepravě, tedy zda došlo k předání zboží příjemci, ať již v souladu se sjednaným pokynem či bez něj. Pokud však bude prokázáno, že došlo ke ztrátě zboží, je třeba zabývat se nárokem na náhradu škody ve smyslu čl. 17 Úmluvy CMR. Odpovědnost za škodu stojí na principu objektivní odpovědnosti dopravce, přičemž Úmluva uznává dvě kategorie liberačních důvodů, při jejichž prokázání se dopravce odpovědnosti zproští, a to dle čl. 17 odst. 2 nebo odst. 4 Úmluvy CMR. Odvolací soud poznamenává, že důkazní břemeno leží na dopravci dle čl. 18 odst. 1, 2 Úmluvy CMR.
26. Tyto skutkové okolnosti jsou také zásadní pro posouzení námítky promlčení ve smyslu čl. 32 Úmluvy CMR. Dle odst. 1 věta první, druhá se nároky z přeprav dle této Úmluvy promlčují za jeden rok. V případě úmyslu nebo takového zavinění, které se podle práva soudu, u něhož se právní věc projednává, považuje za rovnocenné úmyslu, je promlčecí doba tříletá. Toto ustanovení je nutno vykládat ve smyslu příslušného národního práva. Při vymezení forem zavinění – pojmů úmyslu a nedbalosti si české občanské právo vypomáhá právem trestním. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2702/2012, v němž se stanoví, že „*Za zavinění rovnocenné úmyslu podle práva České republiky je pro účely ustanovení článku 29 odst. 1 a článku 32 odst. 1 Úmluvy CMR třeba považovat hrubou nedbalost. Hrubá nedbalost je nedbalostí nejvyšší intenzity, jež svědčí o lehkomyšlném přístupu škůdce k plnění jeho povinností, kdy je zanedbán požadavek náležitě opatrným způsobem, že to svědčí o zřejmé bezohlednosti škůdce k zájmům jiných osob.*“ Za situace, kdy není prokázáno porušení povinnosti žalovanou, případně ztráta zboží, a další rozhodné okolnosti, nelze se zabývat charakterem zavinění žalované pro případný nárok na náhradu škody, tedy ani délkou promlčecí doby.
27. Soud I. stupně neopomene, že dojde-li k závěru, že nárok je promlčen, je třeba zabývat se dále uznáním závazku žalovanou. Závěr soudu I. stupně, že uznání závazku ze dne 9. 11. 2015 je neplatné, neboť bylo učiněno řidičem žalované, který uznávání závazků nemá v rámci pracovních úkonů dle čl. 3 Úmluvy CMR, je minimálně předčasné. Pracovní pozice A. G. u žalované nebyla prokazována, tedy ani rozsah jeho oprávnění za dopravce jednat. Současně nebylo prokazováno, zda listině A. G. rozuměl s ohledem na skutečnost, že byla sepsána v českém jazyce. Pouze z toho, že se jedná o polského občana, tento závěr dovodit nelze.
28. Soud I. stupně tak zjistil neúplně skutkový stav věci, čímž byl založen odvolací důvod dle § 205 odst. 2 písm. d) o.s.ř., přičemž za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava způsobem uvedeným v § 213b o.s.ř. Odvolacímu soudu tedy nezbylo, než postupem dle § 219a odst. 1 písm. b), odst. 2 o.s.ř. napadený rozsudek zrušit a věc vrátit soudu I. stupně k dalšímu řízení dle § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř.
29. Na soudu I. stupně bude provést dokazování výše naznačeným směrem, především k pravosti a správnosti předložených listin a k tomu, zda došlo či nedošlo k předání zboží příjemci v Mysłowicích, případně, zda dopravce zboží ztratil. Za tímto účelem bude třeba žalovanou

poučít dle § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. Odvolací soud poznamenává, že pro objasnění skutkového stavu je jedním ze zásadních navržených důkazů výslech řidiče dopravce, A. G..

30. V novém rozhodnutí neopomene soud I. stupně rozhodnout také o náhradě nákladů odvolacího řízení dle § 224 odst. 3 o.s.ř. Právním názorem vysloveným v rozhodnutí odvolacího soudu, je soud I. stupně vázán podle § 226 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné dle § 238 odst. 1 písm. k) o.s.ř.

Praha 26. července 2021

JUDr. Helena Karetová v. r.
předsedkyně senátu